

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0400U001025

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-04-2000

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тугай Тетяна Іванівна

2. Tugaj Tetyana Ivanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.07

Назва наукової спеціальності: Мікробіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-04-2000

Спеціальність за освітою: 7.070402

Місце роботи здобувача: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.233.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: вул. академіка Заболотного, 154, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 31.27.19

Тема дисертації:

1. Вивчення механізму дії макроциклічних трихотеценів із *Dendroochium toxicum* Pidopl. et Bilai
2. Study of the mode of action of macrocyclic trichothecenes from *Dendroochium toxicum* Pidopl. et Bilai

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню деяких аспектів механізму дії макроциклічних трихотеценів, які синтезуються *Dendroochium toxicum*, щодо тест-культур і модельних систем. Вивчено вплив МЦТЦ на синтез білка і нуклеїнових кислот у тест-організмів. Показано, що досліджувані токсини в залежності від концентрації спричиняють як інгібуючу, так і активуючу дію на їх синтез у найпростішого представника прокаріот *Acholeplasma laidlawii* і інгібуючу дію на синтез цих сполук у представників *Sacharomyces cerevisiae* та *Chlorella vulgaris* еукаріот. Вперше показано, що досліджувані МЦТЦ впливають на синтез білка дріжджів на етапі транскрипції, порушуючи функціонування основного ферменту цього етапу ДНК-залежної РНК-полімерази. Проведений порівняльний аналіз дії досліджуваних токсинів на ріст і синтез пігментів у хлорели при різних умовах культивування. Виявлено зниження сумарного вмісту АТФ в клітинах хлорели при освітленні під дією досліджуваних МЦТЦ. Встановлена здатність досліджуваних токсинів підвищувати

проникність в мембран саркоплазматичного ретикулуму для іонів кальцію, порушуючи його градієнт на мембрані, аналогічно до впливу відомого кальцієвого іонофору А 23187. Ключові слова, Dendroochium toxicum, макроциклічні трихотецени, комплекс тест-системи, механізм дії, полімеразна активність.

2. The thesis is dedicated to analysis of some aspects of the mode of inhibitory action of the Dendroochium toxicum macrocyclic trichothecenes, in relation to the test organisms and model systems. Depending on concentration macrocyclic trichothecenes in rendered both activation and inhibition of the protein and nucleic acid syntheses in the primitive prokaryotic representative Acholeplasma laidlawii, and inhibition of the syntheses of these compounds in eukaryotic representatives Saccharomyces cerevisiae and Chlorella vulgaris. For the first time it was shown, that studied macrocyclic trichothecenes influenced the protein syntheses in yeasts at the stage of transcription, inhibiting the key enzyme of this stage DNA-dependent RNA-polymerase. Comparative analysis of action of investigated toxins on growth and on synthesis of pigments in chlorella at different conditions was conducted. The total ATP content in cells of chlorella decreased during lightening when studied mycotoxins were applied. The ability of investigated toxins to increase the permeability of membranes of sarcoplasma reticulum for ions of calcium was established. Dissipation of the calcium gradient across the membrane due to the mycotoxins was similar to influence of known calcium ionophore A 23187. Keywords: Dendroochium toxicum , macrocyclic trichothecenes, complex of test-systems, mode of action, polymerase activity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зайченко Олександр Максимович

2. Зайченко Олександр Максимович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Варбанець Людмила Дмитрівна
2. Варбанець Людмила Дмитрівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Войціцький Володимир Михайлович
2. Войціцький Володимир Михайлович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Смірнов Валерій Веніамінович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Смірнов Валерій Веніамінович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.